№ 40. Dodatek osobny przy Gazecie lwowskiej
z dnia 29. Października 1861.

Wydział król. stołecznego miasta Lwowa
i pogląd na jego działanie od roku 1849
aż do wyboru nowego Wydziału miejskiego w październiku 1861.

(Obacz Nr. 39 Dodatku osobnego.)

Majątek nieruchomy obejmuje częścią dobra ziemskie, częścią realności i grunta we Lwowie, pod lit. C) wykazane.

W dobrach miejskich, zniesienie pańszczyzny wywołało konieczność zniżenia czynszów dzierżawnych, które w roku 1850 . . . . 8,870 złr.
do roku 1860 rocznie . . . . 6,265 „
dawały, a w roku 1861 na . . . . 8,425 „
się podniosły.

Lasy miejskie, w których zręby odbywają się podług turnusu 40letniego w przecięciu rocznie do 2,000 sągów drzewa opałowego wydają.

Stan uprawy lasów komisya lustracyjna z wydziału gminy co rocznie sprawdzała.

Budynki miejskie we Lwowie po największej części w celach gminy są używane. Czynsze najmu z części wynajętych czynią rocznie do 23,000

Budynki z małemi wyjątkami, są w dobrym stanie.

W ratuszu oprócz magistratu ulokowane są: izba handlowo-przemysłowa, szkoły normalne i realne, zajmujące 36 pokoi, dalej galicyjska kasa oszczędności, c. k. krajowa dyrekcya budownicza i c. k. kasa zakładu podrzutków.

Grunta miejskie we Lwowie po części jako zakłady spacerowe dla użytku publiczności są urządzone, po części wydzierżawione i przynoszą . . . . 2,100 złr. czynszu.

Zarząd majątku nieruchomego obejmuje koszta administracyi dóbr ziemskich i wydatek na utrzymanie budynków we Lwowie.

Dobra ziemskie administrował po koniec roku 1852 urząd ekonomiczny, który zniesiono z przyczyny znacznego kosztu utrzymania urzędników, tudzież w celu upojedynczenia czynności urzędowych, obecnie magistratowi poruczonych.

Z rzeczonego powodu koszta administracyi dóbr ziemskich, obejmujące 7,000 złr. za dostawę drzewa z miejskich lasów do Lwowa.
wynosiły w roku 1850 . . . . 24,223 złr.
a w roku 1860 . . . . 17,956 „

Utrzymanie budynków miejskich we Lwowie kosztuje rocznie do . . . . 8,000 „

Wydatek tego działu w roku 1850 obejmuje część kosztów odbudowania ratusza i wieży po pogorzeli w r. 1848, uskutecznionego nakładem 104,432 złr. 45 kr. m. k., który pokryto pożyczką w galicyjskim instytucie kredytowym w sumie: 146,000 listami zastawnemi zaciągniętą.

Dochód z prawa propinacyi w roku 1850 uczynił . . . 125,450 złr.
w roku 1860 zaś . . . . 209,188 „
urosł zatem o . . . . . 83,738 „

Suma ta obejmuje dochodu z szynków miejskich . 40,000 „
a zwyżki, osiągniętej w skutek podniesienia opłaty propinacyjnej o 15% pierwotnej taryfy, niemniej w skutek podniesienia opłaty od piwa z $17^1/_2$ cent. na 35 cent. od wiadra 43,738 złr.

Pilne kontrolowanie przywozu przyczyniło się znacznie do podniesienia tego dochodu.

Dochód z myta drogowego czynił w roku 1850 . . . . 62,442 złr.
a w roku 1860 . . . . 109,849 „
podniósł się tak znacznie przeważnie w skutek zniesienia przysłużającego po koniec roku 1853 furom włościańskim prawa opłacania tylko połowy myta drogowego.

Niemało jednakże wpłynęło na tak pomyślny wynik zaprowadzenie własnego zarządu w poborze myta, i ścisła kontrola, przy której używani są po największej części, dla dania im utrzymania, podupadli mieszczanie tutejsi.

Zarząd dochodów z przywilejów, które według powyższego zestawienia obecnie:
z prawa propinacyi . . . . 209,000 złr.
z myta drogowego . . . . 109,000 „
w ogóle . . . . . 318,000 „
czyniąc, najważniejszą część dochodów gminy stanowią, po koniec roku 1858 w przecięciu rocznie kosztował:
około . . . . 15,000 złr.
w ostatnich latach rocznie nad . . . . 30,000 „

Na podwyższenie podatków tego działu przeważnie wpłynęło wynagrodzenie za konsensa szynkowne czasowo składane, które obecnie za 100 konsensów po 126 złr. rocznie 12,600 złr. wynosi.

Utrzymanie kontroli miejskiej, działającej skutecznie na podniesienie dochodów z przywilejów, wymaga rocznie 4,570 złr.

Podatki rządowe, w r. 1850 tylko . . . . 6,792 złr.
wynoszące, w r. 1860 wynosiły . . . . 24,873 „
a w roku 1861 . . . . 32,235 „

Podatek dochodowy, ekwiwalent należytości prawnych i dodatek od podatków stałych na potrzeby wojenne, krajowe i na indemnizacyę podniosły wydatek wspomniony pięć razy tyle, ile wynosił r. 1850.

Opłaty policyjne, obejmujące taksy sanitarne, opłaty od wyszynków i różne pomniejsze taksy policyjne, wynoszą obecnie w przecięciu o złr. 3,000 więcej, niż w r. 1850, skutkiem podwyższenia dawnych, a po części zaprowadzenia nowych taks sanitarnych.

Policya lokalna, a w szczególności utrzymanie c. k. straży policyjnej, urzędów landwójtowskich, policyi targowej i utrzymanie aresztów miejskich po koniec r. 1855 znacznie większego niżeli obecnie wymagały nakładu.

Przeniesienie 50% kosztu utrzymania c. k. straży policyjnej na fundusz krajowy, i rychłe załatwianie spraw przestępstw policyjnych przyczyniły się przeważnie do umniejszenia wydatków.

Policya sanitarna, która do r. 1850 rocznie ledwie . . 20,000 złr.
potrzebowała, wymaga obecnie do . . . . 35,000 „
albowiem należąca się według ustawy lwowskiemu szpitalowi głównemu $^1/_5$ część dochodu z myta drogowego w skutek podwyższenia tegoż rocznie o 8,400 złr. się podniosła, a z postanowienia wys. ministerstwa spraw wewnętrznych ddto. 19. stycznia 1854 l. 15,236 obowiązaną jest gmina lwowska uzupełnić niedobory funduszu szpitala, które w przecięciu dochodzą do 6,600 złr. corocznie.

W wydatkach działu tego objętemi są koszta utrzymania cmentarzów, z których dotąd łyczakowski upiększono i rozszerzono nakładem . . . . 15,000 złr.

Straż ogniowa składała się w r. 1850 tylko z 7 strażników. Brak ten pomocy uorganizowanej, spowodował Wydział miejski w r. 1851 utworzyć za przykładem innych miast głównych korpus pompierów. W r. 1857 z powodu uchwalonej organizacyi urzędów gminnych, wcielono do korpusu pompierów, składającego się pierwotnie z jednego inspektora i 27 pompierów, w służbie gminy zostających stróżów nocnych, tudzież dozorców przy aresztach i dozorców oświetlenia, czyszczenia i upiększenia miasta, pomnożono go na 93 ludzi. Gdy jednak i w tym składzie korpus wspomniony okazał się niedostatecznym tak pod względem bezpieczeństwa od ognia, jak i innych wymagań służby, uchwalił Wydział w r. 1860 pomnożyć korpus pompierów na 132 ludzi i trzymać zawsze w pogotowiu 4 pary koni do zaprzęgu przy sikawkach; a uczynił to w przekonaniu, że pomnażając chociaż znacznym nakładem (w r. 1850 1807 złr. — w r. 1860 30,682 złr.) środki zaradcze i ratunku dopełnia głównego swego obowiązku, starać się o bezpieczeństwo mieszkańców miasta i ochraniać stolicę od szkód przez pogorzele.

Straż ogniowa, prócz obowiązku, korpusowi temu nazwę dającego, pełni służbę pomocniczą we wszelkich czynnościach zawiadywanej przez gminę policyi lokalnej i dozór nad oświetleniem miasta.

Wodociągi i studnie. Utrzymanie wodociągów, i studzien w r. 1850 i 1851 niespełna 3,000 złr. tylko wymagało nakładu. Wzgląd na potrzebę zaopatrzenia istniejących 44 studzien publicznych dostateczną ilością dobrej wody spowodował Wydział do uchwały, aby wodociągi drewniane zastąpić żelaznemi. W skutek tej uchwały obecnie już przeszło 1,000 sążni wodociągów ułożono z żelaza lanego.

Urządzenie fontany na placu Gołuchowskich z trembowelskiego granitu kosztowało 5,380 złr.

Studnia na placu Ferdynanda z trembowelskiego granitu jest na wykończeniu. Dotychczasowe koszta budowy tej wynoszą około 7,000 złr.

Drogi i bruki — wymagały w przecięciu rocznie nakładu 59,000 złr. Obecny stan dróg, 12 mil długości — i bruków 30 morgów czyli 48,000 sążni kwadratowych powierzchni zajmujących, nic do życzenia nie pozostawia i świadczy o odpowiedniem użyciu nakładu i o staraniach sekcyi dla budownictwa i jej zwierzchników w nadzorze robót dotyczących.

Oświetlenie miasta, po koniec maja 1858 r. odbywało się za pomocą 1,928 zwyczajnych i 130 lamp arganckich, nakładem wynoszącym rocznie w przecięciu . . . . 29,000 złr.

Z dniem 1. czerwca 1858 r. zaprowadzono częściowo oświetlenie miasta gazem, na podstawie ugody, dnia 12. lutego 1856 r. z towarzystwem dessauskiem na 25 lat zawartej. Po upływie tego czasu przysłuża gminie lwowskiej prawo nabyć zakład gazowy, lub przedłożyć ugodę na dalszych lat 15, poczem zakład ten bezpłatnie przechodzi na własność gminy.

Na urządzenie kandelabrów i lamp, wspólnym kosztem gminy i towarzystwa dess. dokonane, wydano z funduszu gminy do 8,000 złr.

Obecnie oświetlenie miasta znacznie rozszerzone i ulepszone odbywa się:

722 zwyczajnemi lampami olejnemi,
154 lampami arganckiemi, i
528 lampami gazowemi.

Pomimo rozszerzenia i ulepszenia oświetlenia miasta, częściowo do północy, częściowo przez noc całą trwającego, nakład w r. 1860 tylko 28,392 złr. wynoszący, nie przeszedł przeciętnego wydatku w latach zeszłych, gdy miasto tylko olejem oświetlano.

Czyszczenie i upiększenie miasta, obejmuje wydatki: na zamiatanie i skrapianie ulic i placów publicznych, na wywóz śmiecia z bundynków prywatnych i publicznych, na utrzymanie, budowę i czyszczenie kanałów, na regulacyę i utrzymanie brzegów i sklepienia Pełtwi i Pasieki, na utrzymanie i rozszerzenie zakładów spacerowych; nakoniec na narzędzia dla miejskiego budownictwa. — Nakład roczny z przecięcia wynosi około . . . . 26 000 złr.

Oprócz robót zwyczajnych, utrzymania czystości w mieście i urządzeń ku temu i do upiększenia miasta służacych w przeciągu ostatnich lat jedenastu:

zbudowano kanał na Chorążczyźnie wyższej nakładem 4 375 złr.
i kanał na Chorążczyźnie niższej nakładem . . . . 6,900 „
uregulowano ogród pojezuicki nakładem . . . . . 15,000 „
naprawiono sklepione pokrycie Pełtwi nakładem . . 840 „
i uskuteczniono pilotowanie brzegów Pełtwi nakładem 7 900 „

Kościoły. Do utrzymania i upiększenia kościołów we Lwowie, gmina w zastępstwie parafian do ponoszenia wydatków tych w drodze konkurencyi obowiązanych, w ostatnich czterech latach znacznemi przyczyniła się ofiarami.

Jeśli więc domy boże w naszem mieście przybrały postać odpowiadającą świętemu ich przeznaczeniu, wielka w tem zasługa gminy.

Szkoły. W r. 1850 utrzymywała gmina nakładem . . . 5,335 złr.
1 szkołę główną normalną dla chłopców;
2 szkoły parafialne dla chłopców i dziewcząt;
i 3 szkoły trywialne.

Wydział miejski nie spuszczając z oka ważnej sprawy podniesienia oświaty, postarał się o pomnożenie środków ku temu, podwyższając nakład na szkoły na . . . . 24,000 złr.

Obecnie kształci się młodzież w następujących kosztem gminy całkowicie lub częściowo utrzymywanych zakładach naukowych: w 2 szkołach trywialnych o dwu klasach dla chłopców i dziewcząt;
w 2 szkołach trywialnych o 3 klasach dla chłopców i dziewcząt;
w szkole głównej imienia Elżbiety o 4 klasach dla chłopców, i 2 klasach dla dziewcząt;
w szkole wzorowej dla szkół ludowych obrz. łacińskiego, z którą połączony kurs preparandy dla nauczycieli szkół ludowych i szkoła dla organistów;
w szkole wyższej realnej o 6 klasach, założonej w skutek starań Wydziału;
w gimnazyum o 4 klasach, imienia Franciszka-Józefa z wykładami w języku polskim urządzonem również w skutek starań Wydziału;
w szkole ewangelickiej;
w szkole dla dziewcząt przy klasztorze pp. Ormianek;
w szkole muzycznej towarzystwa galic. dla wykształcenia muzyki, w której 4. synów obywateli lub urzędników gminy bezpłatnie naukę pobiera;
w zakładzie przy ogrodzie botanicznym, gdzie kosztem gminy 3 uczniów ulokowano.

Nadto fundował Wydział 3 stypendya po 126 złr. rocznie dla synów obywateli lub urzędników gminy, uczęszczających do szkół realnych.

Dom przytułku dla sierot. Aby ratować z toni zepsucia dzieci ubogie, wszelkiej opieki pozbawione, Wydział miejski w roku 1854 postanowił dom przytułku dla sierot założyć, który też urządzony został z początkiem roku 1855.

Obecnie w zakładzie tym, zawiadywanym przez osobnego zarządcę, pod kierunkiem katechety, 4 PP. siòstr miłosierdzia i jednego nauczyciela, utrzymuje się i wychowuje 95 sierot męzkiej płci i 75 sierot żeńskich. Po dojściu do pewnego wieku, chłopcy oddawani są z zakładu do terminowania u rękodzielników, a dziewczęta do służby u osób prywatnych.

Koszt utrzymania tego zakładu na podniesienie moralności ważny pływ wywierającego wynosi rocznie w przecięciu do . . . . 16,000 złr.

Wydatki dobroczynności. Niemniej było staraniem Wydziału miejskiego wspierać cierpiącą ludzkość, o ile wystarczają ku temu środki funduszów gminnych.

Etat tego działu, wynoszący od roku 1850 do 1854 rocznie w przecięciu . . . . 8,000 złr.
a w ostatnich 6ciu latach na . . . . 11,000 „
podwyższony obejmuje:
zapomogi dla biednych . . . . 4,000 „
subwencyę dla domu ubogich . . . . 3,600 „
dla zakładu ciemnych . . . . 500 „
dla ochronek i szpitalu małych dzieci . . . . . . 1 400 „
dla zakładu kalek . . . . 200 „
dla domu podrzutków . . . . 800 „
na przytuliska ogrzewane dla biednych . . . . . 500 „
corocznie.

Nie od rzeczy będzie wspomnieć tu o czynnościach sekcyi dla spraw dobroczynności, o ile dotycza:

Zakładów dobroczynności pod zarządem gminy zostających. Zakład miejski kalek, który w roku 1850 ledwie 40 mieszczan lwowskich, dla kalectwa do zarobku niezdolnych, jedynie za pomocą subwencyi z funduszów gminy w kwocie 2 000 pobieranej utrzymywać mógł, obecnie własnemi siłami 60 kalek utrzymuje. Nadto zdołano budynki w dobrach tego zakładu i kościół św. Łazarza znacznym kosztem odnowić. Majątek ruchomy tego zakładu, wynoszący w roku 1850 . . 110,608 złr.
podniósł się na . . . . 151,346 „
do czego przeważnie przyczyniły się: wpływ wynagrodzenia za zniesione urbarya, tudzież dary i zapisy; niemniej ciągłe lokowanie wpływów na procencie.

Fundusz sierot-chłopców posiadał majątku w roku 1850 28,300 złr.
z końcem zaś r. 1860 . . . . 34,300 „

Z funduszu tego pobierało dawniej stypendya 12 chłopców po . . . . 63 „

Obecnie udzielają się stypendya 3 po 105 złr., a 18 po 63 złr.

Fundusz dziewcząt-sierot który w roku 1850 . . . . . 6,393 złr.
z końcem roku 1860 . . . . 9,680 „
majątku posiadał, przedtem tylko na 3 stypendya po 63 złr. wystarczał, obecnie zaś 7 stypendyów po 63 złr. wypłaca.

Fundusz inwalidów — powstały w roku 1851 z inicyatywy Wydziału ze składek dobrowolnych, do których się gmina datkiem 3,150 złr. przyczyniła, posiada obecnie majątku . . . . 13,800 złr.

Z dochodów tego funduszu obdzielono w r. 1860 datkami rocznemi po 75 złr. 60 ct. a. w. 8 inwalidów wojskowych z kontyngensu miasta Lwowa w roku 1848 odstawionego.

Fundacya ś. p. **Lingera** na stypendya dla uczniów medycyny w roku 1852 . . . . 4,248 złr.
a z końcem roku 1860 . . . . 5,800 „
majątku posiadała.

Czysty dochód tej fundacyi . . . . 190 „
rocznie wynoszący, lokuje się ciągle na procencie w celu pomnożenia funduszów i podwyższenia stypendyów, a to z powodu braku kompetentów, ile że z woli fundatora stypendysta obowiązany jest po uzyskaniu stopnia, ordynować bezpłatnie przez lat kilka w tutejszym szpitalu PP. sióstr miłosierdzia.

Fundacya ś. p. **Franeka** dla wspierania nowożeńców, pierwotnie tylko . . . . 200 złr.
majątku w 1% obligach posiadająca, w skutek lokowania dochodów na procencie doszła do . . . . 253 „
majątku z rentą roczną . . . . 4 „

Fundusz pożyczkowy dla rzemieślników — mieszczan lwowskich na postawie uchwały Wydziału w roku 1853 kapitałem 3,150 złr. utworzony, obecnie liczy . . . . 16,257 „
majątku, który ciągle na pożyczkach obecnie w ręku 1,412 rzemieślników zostaje.

Zawiaduje tym funduszem stosownie do statutów komitet *ad hoc* wybrany.

Rachunkowość prowadzi od 1. listopada 1859 roku miejska izba obrachunkowa i kasa miejska.

Kapitał tego funduszu czyni rocznie . . . . 1,290 złr.
dochodu, i wzrasta po odtrąceniu kosztów zarządu
w kwocie . . . . 520 „
rocznie, o . . . . 770 „
czystego dochodu.

Przyrastanie kapitałów żelaznych fundacyj wyż wymienionych pod zarządem gminy zostających, po części zawdzięcza się otrzymywanym legatom i darom, a w części nieustannemu lokowaniu na procencie wszelkich wpływów oszczędzonych i świadczy wymownie o staranności sekcyi dotyczącej około zarządu majątkowego tych funduszów.

Prowizye od kapitałów czynnych wynoszą obecnie:
od kapitałów:
114,220 złr. w obligach indemnizacyjnych . . . 5,710 złr.
76,600 złr. w obligach pożyczki państwa . . . 3,830 „
20,000 złr. w obligach pożyczki loteryjnej z roku 1860 . . . . 1,000 „
10,000 złr. w obligach pożyczki podatkowej z roku 1861 . . . . 500 „
3,342 złr. w obligach różnorodnych . . . . . 120 „
4,200 „ na hipotekach . . . . 220 „
989 „ w książeczkach kasy oszczędności . . . 40 „
w ogóle zatem od kapitału:
229,351 . . . . rocznie . . . 11,420 „

Nadto w skutek uchwały sekcyi dla finansów zasoby gotówki w kasie miejskiej, lokowane w kasie oszczędności na rachunku ciągłym rocznie do . . 2,000 „
a renty indemnizacyjne . . . . 1,500 „
intraty dają.

Ogół dochodu z prowizyi od kapitałów czynnych wynosi rocznie . . . . 14,920 „

Prowizye od kapitałów dłużnych w roku 1861 wynosiły od pożyczki 10,500 złr. zaciągniętej z funduszu inwalidów . 525 złr.
od innych pożyczek zaciągniętych w kasie oszczędności pragskiej w kwocie 147,000 . . . . . . 6,933 „
a w galic. kasie oszczędności w kwocie 59,850 . . 1,642 „
Razem . 9,100 „
i zmniejsza się wydatek od roku 1858 w stosunku jak postępuje umorzenie pożyczek, które zaciągnięte w ogólnej sumie . . . . 217,350 złr.
po odtrąceniu spłaconych . . . . 47,422 „ 24 ct.
obecnie jeszcze w sumie 169,927 „ 76 „
majątek gminy ciążą.

Wydatki różnorodne w przecięciu rocznie dochodziły . 24,000 złr.
Na wysokość tego rezultatu wpłynęły przeważnie dodatki konkurencyjne w sumie . . . . 92,600 „
do budowy dróg krajowych lwowsko-rohatyńskiej i lubieńskiej, równie jak wydatki na kwaterunek c. k. wojska, które tylko w skutek starań sekcyi dla spraw wojskowych nie przeszły sumę . . . . 110,000 złr.

Wydatki na uroczystości z różnych powodów w przeciągu lat 11 w ogóle . . . . 14,500 złr.
wyniosły.

Operacye kredytowe obejmują:
subskrypcyę na pożyczkę państwa w roku 1854,
„ „ loteryjną „ „ 1860,
„ „ podatkową „ „ 1861;
pożyczki zaciągnięte, po części już spłacone; zaliczki wzięte z obowiązkiem zwrotu, zupełnie zwrócone.

Podnieść tu wypada operacyę kredytową, przeprowadzoną w r. 1852, za pomocą pożyczki w Pragskiej kasie oszczędności zaciągniętej w sumie . . . . 140,000 złr.
w mon. konw.

Z pożyczki w r. 1849 i 1850 w gal. instytucie kredytowym zaciągniętej, pozostała z dniem 1. maja 1852 roku do umorzenia reszta . . . . 140,073 złr. 46 kr.
w mon. konw.

	zł.	kr.
Na zaległość tę uiszczono w gotówce	73	46
a resztę	140,000	—
pokryto listami zastawnemi, nabytemi za . . .	121,000	—
zyskano przeto w skutek tej operacyi	19,000	—
które posłużyły do pokrycia niedoborów r. 1850, 1851 i 1853 łącznie z resztą	19,000	—

z pożyczki w Pradze zaciągniętej, do tej operacyi nieużytej.

Dochody nadzwyczajne obejmują:

	złr.
wynagrodzenie za zniesione ciężary gruntowe . . .	140,950
ceny sprzedaży:	
realność pod l. 23 m.	7,200
część placu Franciszkańskiego	6,950
placu pod archiw katastralny	4,500
gruntów Wulki Kampianowskiej	5,200
realności pod l. 500¼	1,400
łąki „zamkowa“ zwanej	1,330
innych pomniejszych parceli gruntów	5,700
dary i składki na dom przytułku dla sierot . . .	29,770
wynagrodzenie za czynności juryzdykcyjne w drodze łaski uzyskane	15,750
wynagrodzenie za objęcie ogrodu pojezuickiego na własność gminy	2,100
wartość gruntów do budowy domu inwalidów darowanych	12,000

Wydatki nadzwyczajne obejmują:

zakupno domu l. 835½ od Kolcherów i restauracya onego	16,680
wybudowanie restauracyi w pojezuickim ogrodzie .	14,255
zakupno domu l. 122 m. od Augustynowiczów celem połączenia ulic ormiańskich	13,650
wynagrodzenie Olszewskim za dezolacyę domu pod l. 123 m. z powodu otworzenia tej komunikacyi . .	2,310
zakupno odwachu na krakowskim	4,200
zakupno odwachu na halickim	3,307
budowa destylarni miejskiej i urządzenie jej . . .	6,933
budowa domu na szkołę w parafii św. Marcina . .	4,864
budowa skrzydła nowego przy gmachu szpitala głównego	4,760
zakupno realności Baloghów obok cmentarza łyczakowskiego	1,260
budowa 3 domków dla poboru myta drogowego . .	2,400
dar pogorzelcom w Brodach	2,100
wynagrodzenie za dostawę kontyngensu koni w roku 1859	1,500

Zestawienie dochodów i wydatków w ogóle.

W załączonym pod **A)** obrazie stanu dochodów i wydatków funduszu gminy od roku 1850 po koniec roku 1860 wykazane są rezultaty obrotu temi funduszami, stosownie do kursującej waluty w dwóch oddziałach.

Z obrazu tego powziąć można, że w czasie: od 1. listopada 1849 roku do 31. października 1858 roku z porównania
wydatków w m. k. . . . . 5.066,648 złr.
z dochodami . . . . 4.454,517 „
okazał się ogólny niedobór . . . . 612,131 „

*

który pokryto dodatkami gminnemi od podatków stałych . . . . 71,034 złr.
i od podatku konsumcyjnego . . . . 668,102 „
razem w kwocie . . . 739,136 „
z przewyżką . . . . 127,005 „
w mon. konw.

W czasie od 1. listopada 1858 roku do 31. października 1860 roku wynosiły: złr.
wydatki 1.153,070
dochody 1.005,197
zatem niedobór 147,873

Brak ten pokryto dodatkami gminnemi do podatków w sumie 194,638
z przewyżką 46,766
walutą austryacką.

Przewyżka osiągnięta po koniec roku 1858 w kwocie 127,005
obejmuje papiery normalnej wartości 117,535
i gotówkę 9,470 złr. w mon. konw., która w wal. austr. czyni. 9,943

Łącznie z przewyżką osiągniętą w roku 1859 i 1860 46,765
okazuje się ogólna przewyżka 174,243
wynikająca również z zestawienia stanu majątku ruchomego funduszu gminy z dniem 1. listopada 1849 roku i 31. października 1860 roku, wykazanego bilansem pod **B)** załączonym.

Przeważny wpływ na tak znaczne podwyższenie ruchomego majątku gminy wywarło wynagrodzenie za zniesione ciężary gruntowe, które gmina przyznane sobie otrzymała
z gruntów emfiteutycznych we Lwowie w sumie . 49,730 złr.
a z dóbr miejskich w sumie . . . . 91.220 „
razem w sumie . . . 140,950 „
w obligach indemnizacyjnych, od którego jednakże strącić należy wykup dziesięciny w dobrach . . . . 6,060 złr.
i dodatki do podatków stałych na indemnizacyę od roku 1853 do 1860 roku . . . . 40,000 „
razem . . . . 46,060 „
wynoszące.

Z wynagrodzenia za zniesienie ciężarów gruntowych zatem tylko . . . . 94,890 „
na podwyższenie majątku ruchomego gminy wpłynęło.

Dary i składki na dom przytułku dla sierot wynoszące . . . . 29,770 „
przyczyniły się niemało do wyż wykazanej przewyżki. (D. n.)

Gorzelnie i browary w wschodnich obwodach Galicyi.

Wydatek w wrześniu 1861 — 1860.

(Obacz Nr. 2, 5, 9, 13, 17, 21, 26, 32, 34 i 36 Dodatku osobnego.)

Nr.	Powiaty kameralne	Wódka: Ilość gorz.	Ilość wiader zacieru	Ilość gorz.	Ilość wiader zacieru	Zestawienie w wrześniu 1861: Zajętych gorzelni		Wydanych wiader zacieru		Piwo: Ilość bro.	Ilość wiader piwa	Ilość bro.	Ilość wiader piwa	Zestaw. w wrześniu 1861: Zajętych browarów		Wydanych wiader piwa	
		w wrześniu 1861		w wrześniu 1860		więc.	mniej	więcej	mniej	w wrześniu 1861		w wrześniu 1860		więc.	mniej	więc.	mniej
1	Brody . .	2	1,468	5	6,302	—	3	—	4,834	18	2,343	22	3,826	—	4	—	1,483
2	Czerniowce	9	19,988	5	17,566	4	—	2,422	—	15	2,123	15	2,690	—	—	—	567
3	Kołomya .	7	11,336	5	6,488	2	—	4,848	—	5	570	4	560	1	—	10	—
4	Lwów i Brzeżany . .	4	7,510	5	9,084	—	1	—	1,574	19	3,253	23	3,523	—	4	—	270
5	Przemyśl .	12	11,180	2	1,961	10	—	9,219	—	18	2,621	18	3,843	—	—	—	1,222
6	Sambor . .	2	4,140	1	4,032	1	—	108	—	7	1,645	7	2,371	—	—	—	726
7	Sanok . .	2	1,097	2	4,890	—	—	—	3,793	15	704	18	1,092	—	3	—	388
8	Stanisławów	13	6,373	21	22,362 $^{20}/$	—	8	—	15,989 $^{20}/$	10	1,814	9	2,262	1	—	—	448
9	Stryj . . .	4	5,709	7	17,073	—	3	—	11,364	10	1,986	9	2,336	1	—	—	350
10	Tarnopol .	14	26,609	10	17,793	4	—	8,816	—	17	2,121	17	2,245	—	—	—	124
11	Żółkiew .	3	5,680	—	—	3	—	5,680	—	12	1.512	17	1,973	—	5	—	461
	Razem . .	72	101,090	63	107,551 $^{20}/$	9	—	—	6,461 $^{20}/$	146	20.672	159	26,721	—	13	—	6,029
	Do tego produkcya w samym Lwowie:									8	3,834	11	4,482	—	3	—	648
	Suma ogólna:									154	24,526	170	31.203	—	16	—	6,677

Lwów R. 1463.

Stefan Wojewoda mołdawski kupcom lwowskim przywilej na prowadzenie handlu w Mołdawii ponawia.

Z łaski Bozej My **Stephan** *Woiewoda, Hospodar ziemie Mołdawskej. | Wiadomo czynimy thym listem naszym terazniejszym kozdemu dobremu | do kogo takowy list nasz dujdzie, y ktokolwiek s niego osłyszy, komu|by o tem wiedziec nalezało, yzesmy tho przyobiecali razy znowu obie|cuiemy, y iakesmy iuz dali y teraz znowu then nasz list y gleith daie|my pod slubem y w(i)arą naszą ktora wszędzie ma miec mięsce, Sła|wnemu P. Burmistrzowi y wszystkim P. Raicom społecznie y wszyst|kim kupcom obywateliom miasta* **Lwowa**, *tak wielk(i)emu iako y małe|mu Przyiacziołum naszy(m) nam wielce miłym, na tho aby im wolno było | y swiebodno iezdzic do nas y bywac w ziemi naszej, wszystkim za | ruwno, z jakakolwiek kupią y towarem, przedawac y kupowac, bez | zadnego im w thym zbronienia y przekazy albo szkody. A myto powin|ni będą płacić od wszelakego towaru y handlu swego według | listu tego przywil(e)jnego którysmy im nadali y do xiąg naszych | zapisali. Y gdy do nas przyiedziecie tedy takowy list nasz przywil(e)jny macie miec przy sobie, y od Przodkow naszych wam nadany, w które listy My wezrzawszy, chcemy wam według listów naszych | we wszystkim słowo y wiarę strzymac, y obietnicę naszę spełnic | pod vczciwoscią y wiarą naszą krzescianską, wam w thym słu|bując, bez zadnego oszukania y fałszu iakego, w czym wiara na|sza Hospodarska niech wam będzie, y wiara wszystkich Panów | ziemie naszej wielkich y małych, a dla liepszej pewnosci y mocy | takowej obietnice naszej wyszopisanej, roskazalismy then list napisac | y pieczęc naszą przywiesic do tego listu naszego. Dat w* **Jasiech** | *roku od Wcielenia P. Zbawicielia nasze(go)* **1463** | *Henuary 25.*

Z dawnego jak się zdaje przekładu spisanego w 26 wierszach na jednej stronie półarkuszka papieru nie mającego znaku wodnego.

Pisałem we Lwowie 12. maja 1861. Wolański Franc. Ksaw.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. Drukarni rządowej.